

folkningen. Jeg tror derfor, at det, set fra et almindelig dansk Synspunkt, vilde være meget uheldigt, om vi ved at undlade at tiltræde Berner-Konventionen skulde drive Boghandelen over til Norge. Der er heller ikke stor Grund til at frygte for, at Oversættelserne skulde blive meget dyrere, fordi vi komme ind i Berner-Konventionen. Det er modbevist af Virkeligheden. Vi have jo nemlig en saadan Konvention med Sverige. Vi kunne ikke uden videre oversætte en svensk Bog; der skal betales Forfatterhonorar derfor. Men det er mig ikke bekendt, at Oversættelser fra Svensk derfor ere blevne dyrere end andre Bøger her til Lands.

De Bemærkninger, min ærede Sidemand fremsatte, egne sig til at blive tagne under Overvejelse i et Udvalg. Jeg er ganske enig med ham i, at disse Punkter kunne fortjene en indgaaende Undersøgelse for at forsøge, om man ikke kan faa Loven saaledes formuleret, at de Forer, som han mente laa i Bestemmelsernes nuværende Affattelse, kunne fjernes. I øvrigt skal jeg ikke nærmere komme ind paa Enkeltheder, men blot udtale det Haab, at det denne Gang maa lykkes at faa Sagen bragt til Ende her i Rigsdagen.

Bulff: Det, der bragte mig til at ønske Ordet, var de Ytringer, der faldt fra det ærede Medlem for Røge (Alberti). De ere allerede blevne besvarede fra anden Side, først af det ærede Medlem for Slagelse (Rædt), med hvem jeg i dette Stykke kan være ganske enig, og desuden af den Taler, der sidst havde Ordet. Den ærede sidste Taler berørte Sagen paa en Maade, der er saa temmelig parallel med den, hvorpaa jeg vilde behandle den. Der er dog en lille Nuance imellem vore Opfattelser, hvorfor jeg skal tillade mig nogle faa Bemærkninger. Der er af en æret anden Taler blevet opfattet det Spørgsmaal, som saa tit er blevet diskuteret: Hvorvidt kan der være Tale om Ejendomsret til Aandsprodukter af den Art, der her er Tale om? Det er et meget omtvistet Spørgsmaal, men sikkert er det, at Forfattere og Kunstnere skulle leve ligesom andre og pleje at leve af deres Produktion, og dersom man vil fratagende dem Ejendomsret til det, de producere, vil den naturlige Konsekvens være, at man paa Samfundets Befordring eller paa anden Maade maa

skaffe dem Erstatning eller Underhold, da de ellers ere nødte til at søge at udnytte deres Produktion og nødte til at betragte sig som havende Ejendomsret dertil. Og da det faktisk er saaledes, at de kunne skaffe sig denne Ejendomsret ved at gaa uden for Landet til Kristiania eller Berlin, vil man jo ved at gennemføre Teorien om Mangel paa Ejendomsret drive dem over til disse Nabolande ved Offentliggørelsen af deres Produktion. Det tror jeg ikke, vi ere tjente med, dels af de Grunde, som ere nævnte af det ærede Medlem for København Amts 3dje Valgkreds (Oscar Hansen) dels af Hensyn til vor nationale Anseelse. Ligesom den ærede Taler har ogsaa jeg ved at læse fremmede Tidskrifter fra den allerstidste Tid haft Lejlighed til at se, hvorledes den Omstændighed, at forskellige af vore Videnskabsmænd — thi det forholder sig ikke, saaledes som det ærede Medlem for Røge nævnte, at det kun er Julius Petersen, der oversættes, vi have forskellige Forfattere baade paa det ene og det andet Omraade, som oversættes i Udlandet, navnlig naturvidenskabelige Forfattere — have udgivet deres Værker i Tyskland, have medført, at udenlandske Kritikker og fremmede Tidskrifter behandle dem som tyske, enten det nu er, fordi deres Nationalitet ikke er tilstrækkelig antydet paa Titelbladet, saa at man ikke ser det, eller fordi man slutter sig til, at det maa være tyske Forfattere, siden Bogen er udkommen i Leipzig. De kritiseres og omtales som „den berømte tyske Naturforsker“ eller „Witstiter“ den og den. Jeg tror ikke, vi have Raad til at miste mange Navne paa den Maade. Jeg tror, at vor Anseelse i Udlandets Omdømme lider som Følge af, at Videnskabsmænd og Forfattere paa den Maade erobres fra os. Men der gør sig ogsaa en anden Omstændighed gældende af mere praktisk Natur, og det er den, som det ærede Medlem for Berninge (H. Holm) var inde paa, nemlig Forholdet til Norge, hvilket ogsaa for mig synes at være Hovedsagen. Det har længe været saaledes, at norske Forfattere ere gaaede til Kjøbenhavn for at faa deres Værker trykte og udgivne, men det vil være naturligt, at de, som kunne vente at blive oversatte, ikke ville gøre det i Fremtiden, naar det vil stille dem blot over for Udlandet. De ville da søge at faa Bøgerne trykte hjemme hos sig selv eller i andre